

TVRDOŠÍN

ORGÁN MsV KSS a MsNV

DECEMBER 1987

Ani sme sa nenazdali a už je tu koniec druhého roku 8. päťročnice a s ním čas sumarizácie dosiahnutých výsledkov. Naše mesto je opäť o niečo bohatšie a krajšie. Veď posúďte sami: dokončili sme úplnú rekonštrukciu spoločenskej sály s novým vybavením a od apríla ju aj využívame, dokončili a vy-

bavili sme si nové mestské kultúrne stredisko na Medvedzí s novými priestormi pre knižnicu, klub dôchodcov, klub mládeže, výstavnú miestnosť a kancelárie, vybudovali sme si lavicu pre peších cez rieku Oravu, mestskú kanalizáciu v centre s celkovou dĺžkou 3,2 km, nové cesty, chodníky a parkoviská, vodojem nad sídliskom, zrekonštruovali zvonice, kostnice a oplotenie cintorína v Tvrdošíne, dokončili všetky prípravné práce na lyžiarskom vleku Tatra-Poma s celkovou dĺžkou 1,2 km, t. j. vybudovali podporné pätky, prípojku elektrickej energie, pos-

tavili stožiare. Očakáva sa už len montážne skompletovanie od dodávateľa z Kežmarku. Podľa harmonogramu pokračujú práce na Dome smútku, na 230% sa plní plánovaný tohoročný objem prác výstavby Zdravotného strediska na sídlisku Medvedzie,

projekt MŠ a DJ. Robí sa projektová príprava pre výstavbu učební ZŠ Medvedzie i pre lokality prímestskej rekreácie, pred ukončením je projekt rekonštrukcie dreveného kóstola, je vypracovaný projekt rekonštrukcie potoka

PRED ZÁVEREČNÝM HODNOTENÍM NAŠEJ PRÁCE

vo výstavbe sú ďalšie vodojemy, prevádzková budova Technických služieb, skládka domového odpadu Jurčov Laz, začala sa výstavba kanalizácie v Medvedzí a na Hríbikoch. V tomto roku bol zabezpečený celý rad akcií pre realizáciu v budúcom a ďalších rokoch z hľadiska územnickej a projektovej prípravy: územný plán a územný projekt 1. etapy CMZ pre novú výstavbu v rámci KBV, projektovú dokumentáciu kanalizácie Hríbiky a Hrádky, projektové úlohy pre detské dopravné ihrisko, areál zberných surovín, cestný prepoj z 1. do 3. časti sídliska, výtvarné dotvorenie a vyba-

venie Domu smútku, projekt MŠ a DJ. Robí sa projektová príprava pre výstavbu učební ZŠ Medvedzie i pre lokality prímestskej rekreácie, pred ukončením je projekt rekonštrukcie dreveného kóstola, je vypracovaný projekt rekonštrukcie potoka cez mesto a ďalšie prípravné práce, ktoré plánujeme realizovať v najbližšom období. Poďakovanie za vykonanú prácu patrí všetkým občanom, ktorí sa pričínili o to, aby naše mesto rástlo, aby sa nám v ňom dobre žilo. Osobitne treba poďakovať pracovníkom Pozemných stavieb, Pamiatkostatvu, Cestným stavbám, Stredoslovenským stavbám, SEVAK-u STS, Panelárni, DP pri MsNV, Technickým službám, SSE, JRD Tvrdošín a Zuberec, OSP, Útvoru ČSĽA zo Spišskej Novej Vsi a mnohým ďalším, ktorí neodmietli požadovanú pomoc. Želám všetkým občanom príjemné vianočné sviatky, veľa zdravia, elánu a síl do nového roku 1988.

Ing. I. Šaško

KOMISIA MH, BH A DOPRAVY

Činnosť komisie miestneho hospodárstva, bytového hospodárstva a dopravy sa riadi plánom práce a doposiaľ sa zišla tri razy. Na svojich zasadnutiach boli prerokované žiadosti o pridelenie bytu podľa poradníka evidovaného na MsNV, podmienky k dopravnému značeniu v Krásnej Lôrke a na sídlisku Medvedzie, kontrola a zimná údržba miestnych komunikácií, otváracie a zatváracie hodiny domov služieb v Tvrdošíne a Medvedzí, kontrola plnenia úloh Drobnej prevádzky pri MsNV v I. pol-

roku, kontrola pripravenosti miestnych komunikácií na zimné obdobie a vypracovanie operačného plánu.

Komisia má v pláne na rok 1987 ešte jedno zasadnutie, na ktorom okrem organizačných otázok sa bude jednať o plnení úloh Technických služieb mesta Tvrdošín, prehodnotenie žiadostí o byty evidovaných na MsNV v poradníku a o pláne práce na prvý polrok 1988, ktorý má pomáhať zlepšovať podmienky v oblastiach záujmu komisie.

OBSAHOVÁ PRESTAVBA NA SPŠ

V tomto školskom roku 1987/88 sa SPŠ v Tvrdošíne nachádza vo štvrtom-t.j. poslednom roku realizácie obsahovej prestavby, ktorá si na škole vynútila množstvo zmien vyplývajúcich zo Základných pedagogických dokumentov MŠ SSR pre jednotlivé študijné odbory, ktoré sú u nás zavedené: Odbor 26-60-6 Elektrotechnické a oznamovacie zariadenia, ktorý sa delí na dva alternatívne bloky -Oznamovacia technika a Elektronické počítačové systémy. Odbory 26-66-6 Automatizačná technika, 23-07-6 Strojárska technológia 23-85-6 Prevádzkyschopnosť výrobných zariadení alternatívne bloky nemajú.

Pedagogickí pracovníci absolvovali náročnú prípravu na obsahovú prestavbu. V nej boli zaradené najmodernejšie tendencie z oblasti mikroprocesovej, mikropočítačovej, výpočtovej, automatizačnej techniky a nových technológií v strojárstve. Mení sa aj obsah vzdelania, prechádza sa od samoučelného memorovania a reprodukovania poznatkov k aktívnym, problémovým a samostatným formám, ktoré sú blízke budúcej generácii práci absolventa SPŠ. Posledná fáza prípravy pedagógov na plnenie týchto náročných úloh ešte prebieha a ukončí sa v r. 1988. K posilneniu praktickej zložky vyučovania bolo potrebné riešiť otázku zriadenia odborných učební pre predmety: Základy elektroniky, Výpočtová technika - 2 učebne, Automatizačná technika, Rádioelektronické zariadenia, Telekomunikačná technika a meranie, Technické kreslenie-kreslia-reň, Strojárska technológia, Mechanika, Kontrola a meranie v strojárstve, Ekonomika a tiež moderné školské výpočtové stredisko osadené počítačom SM 50-50 stojanová vozňa s 8 terminálmi, diskovými a páskovými jednotkami, tlačiarňou. Boli zriadené tiež odborné učebne pre všeobecnovzdelávacie a prírodovedné predmety: Slovenský jazyk a literatúra, Dejepis, Ruský jazyk, Matematika, Fyzika, Chémia a Branná výchova.

V štádiu ukončenia sú elektrické rozvody do stolov v odborných učebniach-jednosmerného regulovateľného napätia do 24 V, striedavého napätia 48 V a oddeleného napätia od siete 220 V. Modernizuje sa vybavenie laboratórií a dielni postupným zavádzaním digitálnych meracích prístrojov, moderných generátorov signálov, impulzných generátorov, voblerov, minipočítačov a mikropočítačov. Do všetkých kancelárií, kabinetov, zborovní bol zavedený vnútorný telefónny rozvod. V letných mesiacoch tohto roka sme ukončili rozvod televízneho signálu všetkých učební, ktorý okrem 1 a 2 programu bude ďalej využitý pre prenos signálov z kamery a dvoch videopracovnísk.

To je stručný prehľad činností, ktoré si vyžiadala obsahová prestavba a elektronizácia na našej škole. Zahŕňa v sebe množstvo namáhavej a obetavej práce zodpovedných pracovníkov vedenia školy, vyučujúcich a hospodárskych pracovníkov. Z hľadiska finančného zabezpečenia materiálnotechnického vybavenia školy to predstavuje miliónové hodnoty len pre našu školu. V tomto je možné názor ne a prakticky vidieť starostlivosť našej spoločnosti o rozvoj myslenia, intelektuálnej a odbornej úrovne mladšej generácie. Zo života však vieme, že naše deti sa k týmto hodnotám stavajú ako k samozrejým prejavom spoločnosti. Nepristupujú celkom zodpovedne k študijným po-

vinnostiam, sú povrchní, nevyužívajú tie odborné povinnosti, ktoré im škola dáva. Preto je povinnosťou všetkých pedagogických pracovníkov, ale aj rodičov a celej verejnosti kdekolvek pripomínať mladým ľuďom, že toto všetko neprišlo samo od seba. Um, vedomosti a schopnosti mladých sú predsa úžasným vkladom, od ktorého spoločnosť právom očakáva efektívnu návratnosť v prospech nás všetkých.

Ing. Korenčíak

ROKOVANIE RADY MsNV

Schôdza rady Mestského národného výboru 20. novembra 1987 za účasti predsedu MsV KSS s. Ing. Badára, no-vo zvolenej poslankyne S-KNV za volebný obvod č. 26 - s. Márie Tomadlikovej a poslancu ONV s. Kamila Klimčíka zhodnotila úspešné plnenie úloh Drobných prevádzok pri Mestskom národnom výbore za 3 štvrtroky 1987, POZ záväzkového hnutia orgánov Mestského národného výboru a prácu občianskych výborov za obdobie od začiatku roka do dnes, činnosť revízneho pracovníka Mestského národného výboru a jeho plán práce na rok 1988 a rad ďalších problémov, ktoré boli prerokované v časti volné návrhy.

Záveru rokovania dodalo slávnostný charakter blahoželanie predstaviteľov stranických a štátnych orgánov mesta k životnému jubileu dlhoročnej poslankyne, členky rady a predsedkyne ZPOZ - súdružky Margity Kozubíkovej a poďakovanie za jej obetavú prácu v prospech rozvoja nášho mesta. Ku gratulantom sa pripája aj redakčná rada mestských novin a želá jubilantke veľa zdravia do ďalšej práce.

- jub -

SVIATKY pokoja

Po roku opäť nadíde ten večer. Jediný, neopakovateľný večer v roku, kedy sa zídeme pri rozžiarenom stromčeku a pri bohato prestretom stole. Ani moderná veda odhaľujúca tajomstvá zeme a dobývajúca kozmické priestory neubrala z očarenia, ktoré sa nás v týchto chvíľach zmocňuje.

Vianoce-sviatky radosti, pokoja, šťastia. Štedrý večer je večer, v ktorom nikto nechce byť sám, v ktorom akoby sa otvárali srdcia, v ktorom cítime, ako máme k sebe blízko a želáme si navzájom to najlepšie do nasledujúcich dní, do celého roku. Kiežby táto pohoda,

spokojnosť a porozumenie medzi nami pretrvávali po celý rok!

Sviatky pokoja, lásky a porozumenia. Po tieto dni sú ľudia k ľuďom navzájom a kýsi pozornejší, ohľaduplnejší. Avšak často len po tieto dni. Ako sme sa vzdialili od dôb, keď v dedinskej pospolitosti jeden druhého podporoval, poznal jeho radosť, ale aj starosť a trápenia. Dnes často na jednej chodbe v činžiaku, vo vedľajších dverách nepoznáme suseda. Zatvárame dvere aj vo chvíľach, keď pomocná ruka a možno len vládne slovo by bolo prepotrebné.

Nejde nám o návraty k i-

dyle dávnych čias, tie sú ne návratne preč. Nám by malo ísť o to, aby vnútorný obsah-etické hodnoty týchto sviatkov pokoja, mieru, lásky, dobrej vôle, radosti z našich úspechov, z úspechov našich blízkych a spoluobčanov sa natrvalo usalašili v každom z nás. To je symbolika vianočných sviatkov, o ktorú nám ide. Prelína sa s mierovou symbolikou ľudí, ktorí si želajú šťastne a spokojne žiť na tejto planéte.

Všetkým čitateľom želáme - oceán zdravia

- more vzájomného porozumenia a rievku každodenných radostí. M. Balážecová

MEDAILÓNIKY Z DEJÍN TVRDOŠINA

TVRDOŠÍN A ORAVSKÝ KOMPOSESORÁT

22 Hoci Tvrdošín si uhájil práva slobodného kráľovského mesta čo do platenia cla, od ktorého bol oslobodený, predsa upadol pod istú závislosť oravského zemepána, najmä keď ním bol Juraj Thurzo, palatín, čiže prvý po kráľovi v krajine. Juraj Thurzo umrel 24. decembra 1616. Jeho syn Imrich umrel čoskoro za ním 11. októbra 1621. Oravské panstvo zdedili dcéry Juraja Thurzu, ktorých bolo sedem. Majetok si nepodelili, ale ho spravovali spoločne od roku 1626. Tak vznikol "oravský komposesorát". Zachoval sa podrobný popis celého panstva z roku 1625, teda na prahu komposesorátu. Sú tu zachytené hospodárske pomery a niektoré zaujímavosti o troch oravských mestečkách/Trstene - ná, Tvrdošín a Veličná/ a o 24 poddanských obciach ako aj 53 valašských dedinách. Zemianske obce tu nie sú spomenuté. Tie boli od zemepána úplne neodvislé.

Tvrdošín si volil richtára každý rok na Dzúra, čiže 24. apríla. Chotár mal 26 ráľ, čiže veľkých gazdovstiev. Z ich názvov môžeme poznať priezviská najstarších občanov: Ondris, Žiak, Repica, Greňa, Bula, Kmet, Javorek, Roháč, Kaštin, Jurčov, Rokoš, Kuppec, Hranica, Chabianec, Kršiak, Kubáň, Banko, Janoš, Duda, Pudík, Dzúrik, Telepka, Krajina, Urbanec, Bónis, Koda. Okrem týchto vyskytujú sa ešte priezviská: Dianiška, Jandura, Pecha, Šloser, Bližniak, Tichý, Urbanec, Kučera, Greguš, Trgula, Hrčka, Kováč, Klesken, Zemen, Svrček, Fetko, Gregórka, Pucovský, Oškerda, Rozumkov, Kupček, Štastný, Beňov, Nosko, Rusnák, Grón, Ficko, Kostolný, Petrik, Stanko, Poliak, Školník, Axamít, Straka, Mečiar, Židek, Hrnčiar. Spolu žilo v Tvrdošine 112 rodín.

Od poddanských prác sú oslobodení. Ale zemepánovi platia 750 zlatých v hotovosti. V naturáliách jedného voľa, 100 kačíc, 50 husí, 400 vajec, 25 jarabíc. Pri narodení, sobáši, pohrebe dar dávať, k oprave zámku materiál a prácu dávať, desiatky od oviec, istý výťažok od včelieho medu dávať, so zbraňou povstávať, 200 rýb ročne odovzdávať. Tvrdošinsky hájnik má dodávať 6 jarabíc, 24 pstruhov, tri lišky alebo jedného vlka. Pivo môžu ustavične čapovať, víno len štyri dni pri každom jarmoku, ktoré sú tri do roka. Víno sa čapuje v panskej krčme celý rok. Za brava sa vyplácajú ročne pol treťá zlatkou. Mlyn majú na Zábidovskom potoku. Zaujímavá je poznámka, že "domy majú pod pokutou 40 zlatých držať krásne vybudované. Jarmoky boli po 25. januári, po prvom máji a po 15. septembri. Okrem toho týždenný trh sa konal každý pondelok, ako to vidno z iných svedectiev. Tento údaj urbára feudálneho panstva oravského komposesorátu nám dáva určitý obraz o živote v Tvrdošine na počiatku XVII. storočia. Pravda počet rodín bol väčší, ako je udané, pretože v tom nie sú zarátané rodiny úradníkov tricezimálnej colnej stanice a rodiny zemianske, ktoré sa v meste usadili, hoci mali svoje majetky inde.

HOSPOD.
TVRDOŠÍN
V
17. STOR.

Po peknej dlhej jeseni, ktorá umožnila záhradkárom porobiť v záhradkách veľa prác, okrem iného-pohrabať a dať do kompostu listie, porýľovať a pripraviť pôdu na jarnú výsadbu, atď. prišiel december-prvý mesiac zimného obdobia. Teraz je čas na ošetrovanie starších ovocných stromov-čistenie kmeňov a starej,

ZÁHRADKÁROM

popraskanej kôry. Zoškrabujeme aj mach a lišajníky z hrubších konárov v koruně stromu. Najlepšie je rozprestrieť okolo kmeňa papier a po ošetrovaní spáliť všetko to, čo zo stromu zoškrabeme, pretože je v tom veľa prezimujúcich škodcov ovocných stromov. Po očistení môžeme kmene a hrubšie konáre natrieť vápeným mliekom, ktoré ich ochráni v zimných mesiacoch najmä pri striedaných teplotách. Nemali by sme zabúdať ani na kvety, ktoré skrášľujú naše životné prostredie a spríjemňujú náš život. Pred zimným uskladnením gladiol musíme cibulky najprv dôkladne očistiť od hliny a vysušiť ich v mierne teplom a suchom prostredí. Rýchlym vysušovaním by sme ich mohli poškodiť. Zo spodnej strany cibuliek odstránime staré prísušky a ošúpeme staré šupiny tak, aby cibulky ostali hladké. Uskladňujeme len zdravé cibulky, spomedzi ktorých sme povyberali a zahodili všetky cibulky napadnuté suchou hnilobou, aby sa ostatné nenainfikovali. Najlepšie prezimujú pri teplote od 5 do 10°C v suchších priestoroch. Je tiež dobré ostriť ich proti strapke gladiolovej poprúšením buď FUNDAZOLOM, alebo NOVOZIROM priamo v krabici, v ktorej ich bude me skladovať. V priebehu zimy občas skontrolujeme ich zdravotný stav. K.H.

MESTSKÁ VOLEJBALOVÁ LIGA

Telovýchovná komisia pri ZV ROH Tesla Nižná a ZV ROH SPŠ Tvrdošín v spolupráci s komisiou pre TV a šport pri MsNV Tvrdošín zorganizovali mestskú ligu vo volejbale mužov, ktorej sa toho roku zúčastňuje 8 družstiev. Liga sa začala 16. 11. 1987 zápasom Medvedzia A-SPŠ-žiaci. Družstvá sú rozdelené do 2 skupín, z ktorých prví dvaja postupujú do finálovej skupiny.

1. Medvedzie A - vedúci s. Chomistek Štefan
Stredná priemyselná škola - žiaci
Stredné odborné učilište elektrotechnické Nižná
Základné školy
2. Medvedzie B - vedúci s. Bzinčák Pavol
Tesla Nižná
SOUL + OO VB Tvrdošín - spojené družstvá
SPŠ - dospelí

Hracie dni ligy sú pondelok a utorok od 17,30 hod., štvrtok a sobota od 16,00 hod. Finále sa uskutoční 10.12. 1987 v telocvični SPŠ. Mestská liga sa poriadka ako 1.ročník dlhodobej súťaže, ktorou chcú organizátori prispieť k rozvoju masovej a rekreačnej telesnej výchovy v našom meste.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

V NOVEMBRI SA NARODILI:
Juraj Gracák, Katarína Fuceková, Roman Jurinec, Miroslava Píknová, Martin Zaiček, Ľubica Iglarčíková, Marián Zubal, Lenka Planietová
SOBÁŠE UZAVRETÉ V NOVEMBRI:
Ing.M.Kluka - D.Kučerová
J. Kakačka - A.Handlovská
P. Glonek - E.Puchlová
Š. Glončák - B.Hofrejšová

M. Švec - D. Vajduľáková
25. VÝROČIE SOBÁŠA:
M. Bedrich-H.Stankovičová
Š. Kristofčák-Dr. Moškova
JUBILEÁ:
Margita Kozubíková-45 r.
ODISLI Z NAŠICH RADOV:
Jozef Medvecký-74 ročný
Mária Pavčová -81 ročná
Ervín Žihla -71 ročný
Ľudovít Klčo -43 ročný

NOVÉ PRACOVNÉ PRÍLEŽITOSTI

Tesla Orava, k. p. Nižná, závod OZ Trstená dáva do prevádzky začiatkom roka 1988 novú výrobnú halu v závode OZ TESLA TRSTENÁ, kde prijme s nástupom ihneď alebo od 1. januára 1988 väčší počet robotníkov do výroby /vhodné najmä pre ženy/, upratovačky, 1 prevádzkového elektrikára a 1 vodiča.

Bližšie informácie poskytnie oddelenie KPP závodu OZ.

Kvízové dopoludnie

MsDPM v Tvrdošíne dňa 22. 11.1987 v rámci M-ČSSP uskutočnil kvízové dopoludnie "Čo vieš o ZSSR", ktorého sa zúčastnilo 50 pionierov zo ZŠ Tvrdošín a Medvedzie. Víťazmi sa stali pionieri

zo 7.B Medvedzie: Hanuľáková, Dulíková, Franek a z 8.B: Hlaváčiková, Horváthová, Murín.

OPRAVA: Ospravedľňujeme sa autorovi s. Hanuľákovi za chybu, ktorá vznikla v novembrovom článku, kde sme zamenili slovo palachom-pohárikom.

TVRDOŠÍN: Noviny politického a štátneho vedenia mesta a závodov na jeho území. Vydáva MsNV a MsKS Tvrdošín. Zodp. redaktor: J. Bašista. Red. rada: M. Kormaňáková, Ľ. Ondříková, V. Klimčíková, O. Ficeková, A. Adamčáková. Vychádza raz mesačne. Počet výtlačkov: 1000. Tlač. DP pri MsNV Dolný Kubín. Povol. ONV č. 768/85-456/10-V-5